NATIONALT VIDENSCENTER FOR DEMENS

Semantisk hukommelse

Semantisk hukommelse drejer sig om almen viden eller paratviden. Semantisk hukommelse omfatter vores ordforråd, begreber og generelle viden om verden. Når man spiller spil som Trivial Pursuit og Scrabble eller deltager i en quiz på paratviden, trækker man på sin semantiske hukommelse.

Den semantiske hukommelse har et mere upersonligt og tidløst præg end den episodiske hukommelse og er ikke i samme grad knyttet til personlige erindringer. Semantisk hukommelse har karakter af en slags fælles hukommelse, et bibliotek af viden, som har rødder i en fælles kultur.

Svækkelse af semantisk hukommelse forekommer hyppigt i den tidlige fase af Alzheimers sygdom – ofte parallelt med svækkelse af episodisk hukommelse. Udtalt svækkelse af semantisk hukommelse ses også ved semantisk demens, der regnes for at være en forholdsvis sjælden undertype af frontotemporal demens.

Også ved andre demenssygdomme kan der ske en gradvis forringelse af den semantiske hukommelse, men ikke så tidligt i forløbet og heller ikke i samme grad som ved Alzheimers sygdom og semantisk demens.

Procedural hukommelse

Hukommelsen for, hvordan man udfører praktiske handlinger som fx at lave mad, klæde sig på eller køre på cykel, kaldes for procedural eller motorisk hukommelse. Procedural hukommelse er ofte stærkt automatiseret og ikke særlig bevidst, når først man har lært den pågældende færdighed. Prøv fx at forklare, hvordan man binder et snørebånd. Det er lettere gjort end sagt for de fleste mennesker.

Ved demens vil procedural hukommelse ofte være bevaret i højere grad end episodisk eller semantisk hukommelse. Elementære praktiske færdigheder svækkes som regel først sent i sygdomsforløbet.

Forstå demens. 2 ed. København: Hans Reitzels Forlag; 2011

Hans Reitzel

Senest opdateret: 12. august 2020